

ናብ ኢድ፡

፡ከምዚ ዶ ዝኸውን መሲሉና፤ እናበሉ ዝሓልፉ ድያ ትምህርት ዘላዛ ሃገር!!
ካልኣይ ክፋል

ሰላም ኣሕዋት፡፡ እስከ ንተሓታተት፡፡ እዛ ናጻን ልኡላዊትን እናበልና ንምክሓላ ሃገርና፡ ኣብ ኢድ፣ ሓሉ ዝበሉዎ ዘጥፍእ! ሓደራ ዝበሉዎ ዝጠልም! ሃገሩ ክዝመት ዝዕመት! ትውልዲ ድያ ወዲቓ ዘላ? ክሳብ መኣስ ኢድኽ ህዝብና ግዳይ ተበለጽትን ኣታለልትን ኮይኑ ዝነበር? ብኸመይ ኢድኽ ካብዚ ሓደጋ ክድሕን ዝኻል? ክሳብ መኣስዩ ከምቶም ቀዳሞት፡ ብሽርሕን ጉርሕን ሃይለስላሴን ናይ ኣመሪካ መንግስቲ ፖሊቲካዊ መናውራን፡ ናጻን ልኡላዊትን ዝኾነት ሃገር ናይ ምውናን ዕድሎም ምስ ጠፍአ፣ ከምዚዶ ዝኸውን መሲሉና! እናበሉ ብጣዕሳ ተበሊፆም ዝሓለፉ ዝኸውን? ህዝብና መውሰዕ ክፍጽም ክሎ ጥራይ ድዩ መንነት/ትውልዲ ዘጸሪ? ከምቲ፣ ጆንጅብል መን እንተበሉኻስ መን ትብል! ዝብሃል፡ ብሃገር ደረጃ መንነት ምጽራይ ዝለምድ መኣስ ኢድ? ኣውራጃኽ ህዝቢ ንምእካብን ንምምሕዳር ዝጠቅም እምበር ካብ መኣስ ኢድ መፈላልዪ ዝኾነ? መንነት መራሒ ሃገር ዝኣክል ዝግበዩ ጉዳይኩ፡ ካብ ትሽግተ ኣውራጃታት፡ ወዲ ላምና! ዝብሎ ንዘይብሉ መራሒ ምግዳፍ ምስ ምንታይ ይቐጸር? ህዝብና ንዘይፈልጠን ዘጽንቶ ዘሎን ኢሳያስ፣ ወዲ ኣፎም ብሪዩ! --? ኣታ ንበረልና ---! እናበልካ ምድራፍክ? ጽላለ ድዩ ናይ ጥዕና ክብሃል ዝክኣል?! ሎሚ ግን ህዝብና ኢሳያስ ጸላኢ ምኅኑ ስለ ዝተጋህደሉን ንህዝብን ሃገርን ኤርትራ ኣብ ምህላውን ዘይምህላውን ኣብጽሑ ከም ዘሎ ስለ ዝፈለጠን፣ ክሳብ ሎሚ ዘጥፋእካዮን ዝጸዩካዮን፡ ሃይኣክል! ኣልግስ! እንተዘየሎ!!! እንተዘየሎ!!! መዓልትኻ ኣይንግሎ! ኢድ ዝብሎ ዘሎ፡፡ ሎሚ፣ ህዝብን ሃገርን ኣድሕን! ዝብል፡ ህጹጽ ጸውዒት ዝመሓላለፈሉ ዘሎ እዋን ስለ ከኣ፡ ህዝብና ዝሓዘ ሓዙ ዝረድእ ዜጋ ይጽብ ከም ዘሎ ዝስሓት ኣይኮነን። ስለዚ ሎሚ ህዝቡን ሃገሩን ንምድሓን እጃሙ ከበርክት ዘይልዓል፡ ብደዉ ዝመተዩ እንተተባህለ ምግናን ኣይኮነን። ሎሚ ብኢሳያስ ተታሊሎም ዝነበሩ ህግደፋውያን ከይተረፉ፡ ንህዝቦም ይቕረታ ሓቲቶም፡ ምስ ደለይቲ ፍትሒ ተሰሊፎም፡ ህዝብን ሃገርን ንምድሓን ይለዓሉ ከም ዘለዉዩ ዝስማዕ ዘሎ፡፡ እዚ ከኣ ህዝብና ዝድበሰላ መዓልቲ ትቐርብ ከም ዘላ ዘበስር ኢድ።

ከምቲ ብቋንቋ እንግሊዝ፣ Those who fail to learn from history are doomed to repeat it; ዝብሃል፡ ህዝብና ካብ ዝሓለፈ ታሪኹ ዘይምሃርን ውድቀቱ ዝዕድምን፡ ዕድሉውን ናይ ስውኣት መርድእ ምስማዕን ኣብ ዕንክሊል ምንባርን ኮይኑ ከይተርፍ ምርግጋጽ ንኩሉ ዜጋ ዝምልከት ከቢድ ሓላፍነት ኢድ። እዚ ከኣ ብቐዳምነት፣ ናይ ኢሳያስ ጭካነን ተጋላባጢ ባህርን፡ ኣብ ህዝቢ ኤርትራ ዘለዎ ሕዳር ጽልእን፡ ዕላምኡን፡ ብኸመይ ከም ዘተግብርን፡ ስለ ምንታይ መንነቱ ሓብኡ ካልኣትውን መንነቶም ክሓብኡ ከም ዝቐሰብን ምፍላጥን ምዝካርን ማለት ስለ ዝኾነ፡ ነቲ ብዙሓት ዝጽሕፉዎን ዘመሓላልፉዎን መሰረት ብምግባር ዝስዕብ ሓበረታታት ክጠቅስ።
1ይ፣ ኢሳያስ ንሚዳ ክሰለፍ ምስ ተበገሰ ሓደ ካብቶም ዝፈልጡዎ፣ ባህርኡ በቐረባ ዝፈልጥ፡ ሕዚ ዝመጸኩም ዘሎ ተመሃራይ ምምቕቓል ናይ ምፍጣርን ፈላሊኻ ናይ ምግጫውን ባህያት ኣለዎም ሰውራና ከይገማማዕ ሓደራ፡ ቀናእ፡ ህል ሽኛ፡ ተንኮለኛ፡ መቐቓሊ ኢዩ! ዝብል መልእኽቲ ንሚዳ ከም ዝሰደደዩ ዝንገር። ትምኒት ኮይኑ ከም ዘይተረፈ ከኣ ታሪኽ ገድሊ ዘረጋግጸ ሓቂ ኢድ።
2ይ፣ ጅግና ኣቶ ብርሃነ ኣብርሀ፡ ኣብ ሃገሪይ ኤርትራ ዝብል ካልእይ መጽሓፍ ገጽ 54፣ ህል ሽኛ፡ ተኮለኛ፡ ዘይእመን፡ ቀናኢ፡ ቂመኛ፡ ጨካን፡ ብቃንዛ ናይ ተጸረርቱ ዝሕገሰ ሳዲስት፡ ብሕማም ስኪዞፍረንያ(schizophrenia) ዝሳቕ፡ ወዘተ ... !; ብማለትን ንፋስ ዘረጊቶ፡ ብዝብልዩ

ዝገልጽ። ኣብ ገጽ 56 ከኣ፡ ብ1993 ናጽነት ምስ ተኣወጀ ኣቶ ኢሳያስ ንኢትዮጵያውያን ኣሕዋቱ ብቋንቋ እንግሊዝ፡ ኮንፈደራሽን ወይ ፈደራሽን ኣይኮነን ዝብል ዘለኹ። ምሉእ ውህደት (full intigration) ኢያ ዝብል ዘለኹ፡፡ ምባሉ ገሊጹ። ኣብ ገጽ 59 ከኣ መለስ ዜናዊ፡ ህዝቢ ኤርትራ ንኢሳያስ ይፈትዎ ኢዩ፡ ኢሳያስ ግን ንህዝቢ ኤርትራ ኣይፈትዎን ኢዩ፡ ዝብል ጽሑፉ ኣሎ።

3ይ፣ የማናይ ኢድ ኢሳያስ ኮይኑ፡ ኣብ ህዝቢ ኤርትራ ምስ ኢሳያስ ሓቢሩ ግፍዒ ዝፍጽም ዝነበረ ናዝጊ ክፍሉ፣ ኣንን ኢሳያስን ዝፈጸምናዮ ግፍዕታት ህዝቢ ኤርትራ እንተዝፈልጥ ምተጸለለ፤ ከም ዝበለዩ ዝግለጽ። ህዝቢ ኤርትራ ስለ ዘይፈለጠ ይኸውን ዘይተጸለለ። ኣብ ዓዲ እንግሊዝ ብሕግም ምስ ዓረፈ ከኣ፡ ሬስኡ ኣብ ዓዱ ሓመድ ኣዳም ከይለብስ ክልኪሉ። ብምንታይ ከም ዝተቐየሞ ግን ኢሳያስ ባዕሉዩ ዝፈልግ። ኢሳያስ ንካልኣይ ግዜ ንሬሳ ተጋዳላይ ተስፋይ ብርሃነ ንኤርትራ ኣትዩ ሓመድ ዓዱ ከይለብስ ምክልካሉ፡ ምስ ሬሳ ከይተረፈ ዝብኣስ ሰይጣን ምጅኑ ዘረጋግጽ ኢዩ።

4ይ፣ ንጉጅለ 15፣ ዘስካሕሕ ኩናት ብስምምዕ ኣልጀርስ ምስ ተቋረጸ፡ ሓንጻር ወያኔ ዝተኸየደ ኩናት ንገምግም፡ ኣካይዳና ነመሓይሽ፡ ተወንዚፊ ዘሎ ቁዋም ነተግበር፡ ከምቲ ብ1988 ዝተሰማማዕናዩ ሰልጣን ንህዝብና ነረክብ፡ ስለ ዝበሉ፡ ካብ 2001 ጀሚሩ ኣብ ሃሩራማ ዒራዒር ዳጉኑ ሸሪቡዎም። ካብዚ ግዜ ጀሚሩ ንኤርትራውያን ምጭዋይን ብዝተገጸጸረ ይቕጽሎ ከም ዘሎዩ ዝፍለጥ።

5ይ፣ ተጋዳላይ የማነ ጃማይካ፣ ኣባል ህዝባዊ ግንባር ዝነበረሞ ድሕሩ ምስ ካልኣዩ ሙሴ ንሕውሓት ክሕግዝ ብኢሳያስ ዝተመደበ፡ ምስ ኢሳያስ ቤተሰብ ኢና። ትግብራዊ ኢዩ፡ ዝበሎን፡ ዶ/ር ሰለሞን ዑንቋይ (ትግራዊ)፡ "ኢሳያስ ወዲ ሓትነይ ኢዩ፡ ኣዴታትና ይሃ ኢዩ ዓደን፤ ብማለት ዝገለጸን ኣብ ዩቲብ ዝርከብን፡ ኢሳያስ ብዘይ ጥርጥር ትግራዊ ኢትዮጵያዊ ምጅኑ ዝገልጽ ኢዩ።

6ይ፣ ኢሳያስ፣ ምስ ሰኸረ፣ ብድሕረይ ዓጋመ ከም ትብሉኒ እፈልጥዮ፡ ነዛ ሃገር እዚኣ ከምቲ ዘምጸእክዎ፡ ከጥፍኣ ኢዩ ኩንትራት ዝሃበኒ የለን፤ ምባሉ ብሕሱም ጽልኢ ህዝብና ዝተመረዘ ምጅኑዩ ዘረጋግጽ።

7ይ፣ ንኢሳያስ ሓውብኡ ደጃች ሰለሞን ኣብርሃ፡ ናይ ወሎ ጥቅላይ ግዛት ገዛኢ ዝነበሩ፡ ሕቡራት መንግስታት ጉዳይ ኤርትራ ንምውሳኔ ዝዛተየሉ ዝነበረሉ እዋን፡ ኤርትራ ናጻ ሃገር ክትከውን ክሕግዡ ምስ ተሓቱ፣ 'ኢትዮጵያዊ ስለ ዝኾኑን ኣብ ጉዳይ ኤርትራ ክኣትዉ ከም ዘይደልዩን፡ ከም ዝገለሱዩ ዝንገር። ኢሳያስ ከኣ ባዕሉ፡ ጎንደርን ኣዋሳን ኣዲስ ኣበባ ከይዱ ምስ ዶ/ር ዓቢይ ዘካየዱ ጠገል ዝሰኣነ ሸብዳዕዳእን፡ ብታሕጓስ ተሳዒሩ ብክልተ ኢዱ ኣፍ ልቡ እናሃረመ፣ 'ንጠቕላይ ሚኒስቴር ሓላፍነት ሂበካ ኣለኹ! ንስኻ ኢኻ ትመርሓና! ህዝቢ ኤርትራን ኢትዮጵያን ሓደ ህዝቢ ኢዩ፡ ክልተ ኢዩ ዝብል ሓቂ ዘይፈልጥ ኢዩ! እንቋዕ ካብኹም ተፈጠርኩ፡ ንዓኹም ምስረኹብኩ ከም ሎሚ ተደሲተ ኣይፈልጥን!!' ምባሉ ኢሳያስ ኢትዮጵያዊ ምጅኑን፡ ህይወቱ ንኢትዮጵያ ክስውእ ድሉው ምጅኑን ኣረጋግጹ። ስለዚ ድሕሪ ሕጂ፡ ኢሳያስ ኤርትራዊ ኢሉ ዝኣምንን ዝገልጽን ዝኸተልን ይቕበጽ። ሕርሙ የውጽእ።

ነዚ ልዕል ኢሉ ብዝበለጸ ዘጥቓልልን ዝገልጽን ከኣ፣ ሓደ ኢትዮጵያዊ ወተሃደር ናብ ኢሳያስ ዝለኣኹ ዝስዕብ ደብዳቤ ኢዩ።

ክፍት ደብዳቤ ለፕረዚዳንት ኢሳያስ ኣፈወርቂ! ኢትዮጵያውነት የኤርትራን ሕዝብ በማቆርቆዝ ኣይረጋገጥም! እንኳንስ የኤርትራ ሕዝብ ቅማልም ቢሆን ሱሪ ያስፈታል! ኣንድ ነገር ትዝ ኣለኝ። ጭንቅላቴን መታው። የኣልኣሚን ኣብደለጢፍ ዘፈን፡ ደሓን ኩኒ ኣባሻውል!! ዓባይ ኣባሻውል ከይፈረሰት ከላ ...!! የሚለው። ባጭሩ ባሁኑ ጊዜ ያቲ የዱር ኣስመራ፡ ከኣስመራ ጸዕዳ ወደ ኣስመራ

ገዝነም ተቀይራለች። ኢትዮጵያዊነት የኤርትራን ህዝብ እንደጠላት ወስደህ በማሰቃየትና፣ ድህነት ውስጥ በመክተት አይረጋገጥም። ኡነቱን ላውጣው ይፈቀድልኝ። ብፈረንጅ 1970 ገደማ፣ እንደሚያስታውሱት እርስዎ ከአሜሪካው ኮነሬል ሮላንድ ካፕላንና፣ እንዲሁም ከእስራላዊው በደቀምሐሬ የኮማንዶ አሰልጣኝ ከነበረው ለቪ የተባለው፣ ለእርስዎ የተሰጠ ምሽን ወይም ተልኮ፣ የአረቦች በቀይ ባህር የመስፋፋት አደጋ ለመግታትና በዚያን ጊዜ የነበረው የኮምኒስት የመስፋፋት ዕቅድ በረጅሙ ለምቅጨት እንጂ የኤርትራን ሕዝብ እንደ ጠላት አይተህ በድህነት በሰደት እና በድንቁርናና ለማማቀቅ አልነበረም። እርስዎ የተሰጠዎትን ማንዴት ጥሰውታል። የርስዎ ምሕረተ ቢስ አሰራር፣ ሌላው ቀርቶ በሰው ልጅ ውለታ ቢታይ እንኳን ይዘገንናል። ክቡር ፕዚዳንት፣ የዘነጉት አንድ ጉዳይ አለ። የኤርትራ ሕዝብ ትዕግስተኛ እንጂ ፈሪ አይደለም። የተነገረው ሁሉ ኡነት ወስዶ የሚያምን፣ አማኝ፣ መንፈሳዊ፣ ህዝብ ነው እንጂ ደንቆሮ አይደለም። እርግጥ የፖሊካ አሻጥርና ትሪክ የሚጎድለው፣ የኔ መብት ምንድን ነው፣ የሚል ጥያቄ የማያነሳ የዋህ እንጂ፣ በምብና ታንክ የሚፈራ ህዝብ አይደለም። እስከ ዛሬ ድረስ እርስዎ ላይ ያሳየው ትዕግስት እርስዎ፣ የኛ ሰው በሳህል መኖርዎን ሰላላው ብቻ ነው። የዱባላ ታላቅ ወንድም እንደሆኑ፣ አሁን ነው ቀስ በቀስ የበራለት። ሕዝቡ እስከ ዛሬ ያሳየው ትዕግስት ልጆቻችን ነጻነት አመጡልን!! ጊዜ እንሰጣቸው!! አሳልፈን አንሰጥ!! ከሚል አስተዋይ ልቦና የተነሳ አስተሳሰብ ነው። አሁን ግን ሁሉም ነገር ግልጽ ሆኖ በርተዋል። እርስዎ በአሜሪካዊው ሮናልድ ካፕላንና በኢሳራኤላዊው ሊቪ በኤርትራዊ ትግል ውስጥ የተወሸቁ ኤጀንት አንደነበሩ ምስጢሩ ፈነዳ። ግልጽ ሆነዋል። አቶ ብርሃነ አብርሃ፣ አቶ መስፍን ሓጎስ፣ አቶ ተስፋሚካኤል ጆርጅ፣ አቶ የማነ ተክለጊዮርጊስ፣ የሰጡት ማብራርያ ራሱ በቂ መረጃ ነው። የኤርትራ ሕዝብ ደሙ ፈልተዋል። አንዴ ከቆረጠ አይመለስም። እንደሚያውቁት ይህ ሕዝብ ባለፈው 500 ዓመት የወታደርነትና የቆራጥነት ታሪክ ያሳለፈ ሕዝብ ነው። ያለ ምንም ማጋነን፣ ባለፉት አምስት መቶ (500) ዓመታት ሙሉ በገባበት ጦርነት፣ ተሸንፎ አያውቅም። ከቱርኮች ጎን ተሰልፎ አሸነፈ። ከጣልያኖች ጎን ተሰልፎ አሸነፈ። ከእንግሊዞች ጎን ተሰልፎ አሸነፈ። ለነጻነት ተሰልፎ በአፍሪካ ተወዳዳሪ ያልነበረውን የደርግን ሰራዊት ገረሰሰ። ሌላው ቀርቶ በፈረንጅ አቆጣጠር 1976 እስከ 100,000 የሚያክልውን፣ የደርግ የዘማች ወታደር፣ ራዛ (ራዛ ዘመቻ) ፕሮጀክት ተብሎ አርትራን ለምውረር ብትግራይ ድንበር፣ የተሰባሰበ፣ የሽመጃና ሕዝብ ብቻውን ያለ ምንም የታጋይ እርዳታ፣ በአራት ቀን ውስጥ ብትንትኑን አወጣው። ሌላው ቀርቶ በአሁኑ በኢትዮ ኤርትራ ጦርነት፣ ዓሰብን ለመያዝ በተደረገው ትንንቅ፣ እርስዎ ከሀርማን ኮህን ጋር ተሰማምተው፣ የኤርትራን ሰራዊት ዓሰብን ለቆ፣ ወደ ምጽዋ እንዲያሸገሽግ፣ የሰጡትን ትእዛዝ አልቀበልም! ብሎ፣ በጀግንነት ተዋድቆ፣ አገሩን ያዳኑ፣ ወደር የሌለው ቆራጥ ሕዝብ ነው። ከላይ እንደገለጽኩት፣ እስከ ዛሬ ድረስ ሕዝቡ፣ እርስዎ ላይ ያሳየው ትዕግስት እርስዎ፣ የኛ ሰው በሳህል መኖርዎን ሰላላው ብቻ ነው። ክቡር ፕረዚዳንት በመጨረሻ፣ አንድ ኢትዮጵያዊ ወንድም መጠን የምሰጥዎት ምክር ካለ፣ የያዙትን ስትራቴጂ ጠቅላላ በመቀየር፣ የኤርትራን ሕዝብ በሰላም ካልመሩ፣ እስረኞችን ካልፈቱ፣ ሕገ መንግስቱን በተግባር ካላቆዩቃሙ፣ የእርስዎና የልጆችዎ ዕድሜ ባጭሩ እንደሚቀጭ ይወቁ። እንኳን የኤርትራ ሕዝብ ቅማልም ቢሆን ሱሪ ያስፈታል። ከኢትዮጵያዊ ወታደር። *በታጋይ ኢሳያስ አፈወርቅና በ ሲ አይ አ መካከል የተደረገው የዚያን ጊዜ ምስጢራዊ ግንኙነት፣ የችግኝ ተክል seed planting በሚል ኮድ የሚጠራ፣ በፕሮቶኮል ቁ. 21/9/62 1038/ 1039/18/31 ሀ1/19/ሰ/2 ተመዝግቦአል። ሲድ ፕላንቲንግ የተባለበት ምክንያት፣ በዚያን ጊዜ ኮሎኔል ካፕላንድ፣ ለከሸር አፕ እንዲመቸው በማለት፣ ማይ ሓባር ውስጥ፣ የልማት ችግኝ ስለጀመረ ነው።

ልዕል ኢሉ ዝተገልጸ ኢሳያስ ኤርትራዊ ከም ዘይኮነ ዘይጠራጥርኳ እንተኾነ እኹልዩ ማለት ግን ዝከኣል ኣይኮነን። ምናልባትውን ኣብ ልዕል ህዝብና እዚ ኩሉ ግፍዕታት ምውራዱ፡ ኣቦሓቶታቱ ኣጼ ዮሃንስን ራእሲ ኣሉላን ንህዝቢ ኤርትራ ብኩናት ኣምበርኪኹም፡ ገዛእቲ ዓባይ ኢትዮጵያ ክኾኑ ዝነበሮም ሕልሚ ጅግና ህዝብና ከም ዘፍሸሎ ብምእማን፡ ሕነ ንምፍዳይን፡ ንሳቶም ዘይከኣልዎ ክፍጽም ዝኸኣል ስለ ዝመሰሎ ይኸውን። ብቀዳምነት ግን ብኸመይ መራሒ ሃገረ ኤርትራ ክኸውን ከም ዝኸኣለ ምፍላጥ ኣድላዩ ኢዩ። እዚ ከኣ ክሳብ ሎሚ ዝግለጽን ዝጽሓፍን ዘሎ፡ ዘደንጽን ዘሕዝንን ኩሉ ዜጋ ክፈልጦ ዝጽዕር ዘሎ ክፉእ ዛንታ ኢዩ። ኢሳያስ፡ ተቐላጢፉ ናይ ስለያን ጸጥታን መርበብን ፖሊቲካዊ መናውራታትን ስለ ዝተቐጸጸረ፡ ሕብእቲ ሰልፍን ናይ ሓሶት ፋብሪካ ዝኾነት ዐገጥን ስለ ዝመስረተ፡ ክቃወሙ ይኸእሉዮም ንዝበሎም ጀጋኑ እናተኸታተለ ዘጥፍእ ጨካን ስለ ዝኾነ ኢዩ። ከምቲ፣ ካብ ጳጳስ ንላዕሊ ካቶሊክ ዝብሃል፡ ካብ ደቀባት ኤርትራውያን ንላዕሊ ኤርትራዊ ክመስል ብዙሕ ይግዕር ስለ ዝነበረ እምበር፡ ካብ ትሽዓት ኣውራጃታት፡ ሓውና ወዲ ላምና! ዝብል የብሉን። ዝሕበልነሉ ኣውራጃ ስለ ዘይብሉ ኢዩ ከኣ፡ ካልእውን ብኣውራጃኡም ከይሕበኑ ዝኸልከለ። መጸውዒ ኣውራጃታት ናብ ሹዱሽት ዘባታት ዝለወጠ። ብሕሱምን ሕዳርን ጽልኢ ህዝቢ ኤርትራ ተታሒዙ፡ ንዘይበደሎ ህዝቢ ኤርትራ ከጽንት ዝተዋፈረ። ምናልባት ቡቶም፡ ሳጋመ! እናበሉ ናይ ምጽራፍን ምንሻውን ኣመል ዝነበሮም መተዓብይቱ ልቡ ስለ ዝቆሰለ ይኸውን። ዘይምፍላጥ ሕሱም ኮይኑ እምበር፡ ሳጋመ! ጸርፊ ዘይኮነስ ናይ ሓደ ኣውራጃ ትግራይ ስም ኢዩ። ድቃስ ዝኸልእ ግን ኢሳያስ፣ ንህዝብና ንፈልጦ ኢና! እናበለ ደጋጊሙ ዝፍክር ንህዝቢ ኤርትራ ብቀሊሉ ክታለል ስለ ዝኸኣለ ኢዩ። ንህዝቢ ኤርትራ ንምጥፋእ ክጥዕዎ ከኣ፡ መንነቱ ሓቢኡ ኤርትራ እውን ከምኡ መንነቶም ሓቢኦም፡ ትእዛዙ ጥራይ እናተቐበሉ ክቃለሱ ስለ ዝቐሰሰም፣ ተፋሊጦም፡ ሕብረት ፈጠሮም፡ ተአማሚኖም ኣንጻሩ ከልዓሉ ኣይከኣሉን። ካብቲ ብዙሕ ኢሳያስ ዝፈጸም ግፍዕታትን ብኸመይ ከም ዝፍጽሞምን ዘቃልዕ፡ ተጨሊፉ ዝቐረበ ምዃኑ ነቲ ብመራኸቢ ዝግለጽ ዝተኸታተለ ዝፈልጦ ሓቂ ኢዩ። ኢሳያስ፡ ንህዝብና ደሙ ሰትዩ ስለ ዘይጸገቡ፡ ከምቲ፡ ስብሓት ዝመጸካ ኣይትስሓት! ዝብሃል፡ ንኢሳያስ ኣፈወርቂ ብቀጸለ ምቅላዕን ካብ ስልጣን ምስገባን፡ ህዝቢ ካብ ጥፍኣት ምድሓንን ሕድሪ ሰውኣት ምክባርን ኢዩ። ንጽባሕ ዘይብሃል ዕማምዩ ከኣ። ኢሳያስ፣ ህዝብና ንፈልጦ ኢና! ድላይና ክንገብር ዝግግተና የለን! እናበለ ብንዕቀትን ብድዕን ሰኪሩ ደጋጊሙ ክፍክር ዝሰማዕኳ እንተኾነ፡ ንህዝቢ ኤርትራ ኣይፈልጦ ኢዩ። ብቀሊሉ ክታልሎን ከም ድላዩ ክጸወተሉ ስለ ዝኸኣለ ጥራይ ኢዩ፡ ብምሓር ንዕቀት ተታሒዙ ዝፍክርን ዘጥፍኦን ዘሎ። ህዝብና፤ ወዲሰብ ክቡር ምዃኑ ዝፈልጥ፡ ንኹሉ ጽቡቕ ዝምነ፡ ንሰብ ዝኣምን ለዋህ ምዃኑዩ ዝፍለጥ። ንባእዳውያን ሓምሺሹ ዝጉሕፍ ጅግና ህዝቢ ምዃኑ ታሪኹ ዘረጋግጽ። ንኢሳያስ ከኣ፣ ዘይተማህሩን ካብ ማሕረስን መጓሰን ዝመጹ ይትረፍ፡ ዝተማህሩን ሓቢሮም ንዓመታት ምሳኡ ዝተቐለሱን ንኢሳያስ ስለ ዘይፈልጥዎ ዝተጋገዩ ብዙሓት ኢዮም። እንተዝፈልጥዎ ንብሶምን ህዝቦምን ካብ ህልቂት መድሓኑ። ተቐዳዲሙ ንኹሉ ናይ ጸጥታን ስለያን ገንዘባውን ሓይሊ ገድሊ ስለ ዝተቆጸጸር፡ ከምተን ምስ ሓራዲኣን ዝውዕላ ከብቲ ኮይኖም፡ ንህዝቦም ለኪሞም ይጠፍኡ ከም ዝነበሩን ዘለውን ብብግዚኡ ዝርኣን ዝሰማዕን ክፉእ ዛንታ። ህዝብናውን ክሳብዚ እዋንዚ ዳርጋ፡ ሓናፍራ ቆጃሕ ዘይፈልጥ ሃዳናይ! ኮይኑ፡ ምህዞ ኢሳያስ ምፍላጥን ምምካትን ዝጠፍኦዩ ዝመስል። ንተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ጥራይ ዘይኮነ፡ ብዓደርእሱ ንህዝብና ንምጥፋእ፡ ዝተላእከ ምዃኑ ክፈልጡ ዝኸኣሉ ውሑዳትኳ እንተነበሩ፡ ሓጽነትና ምስ ጨበጥና ነርክበሉ፡ ሓምእንቲ ሞጎጎ ትሕልፍ ኣንጭዎ! ብማለት ህዝብና ናጽነቱ ክሳብ ዝጭብጥ ስለ ዝደንጎዩ፡ ቀዳሙ ከም ዝቐንጸሎምዩ

ዝፍለጥ። ተጋደልቲ ብ1993 ዘልዓሉዎ ናዕቢ ከም ዝፈሸለ ዝፍለጥኳ እንተኾነ፡ ንካልኣይ ግዜ ናዕቢ ከየልዕሉ፡ ኣንጻር ጎረብብቲ ኩናት እናጸሕተረ ከጥፍኦም ከም ዝጸንሑን ዘሎን ምዝንጋዕ፡ ሞት ምጽባይ ኢዩ። ኢሳያስ፣ ንህዝቢ ኤርትራ ከጥፍኦ ዝመጸ፡ ሰብ ዝመስል ሰይጣን ምዃኑ ተግባሩ ዘረጋግጸ ሓቂ ኢዩ። ከምቲ ሓደ እንግሊዛዊ መኮነን ንሓንቲ ኤርትራዊት ኣደ፡ "ምእንታኺ ኣይተቐለስኩን!" (I did not do it for you) ዝበላ፡ ኢሳያስ፣ ንህዝቢ ኤርትራ፣ ስልጣን ንምብሓትን፣ ሃገረ ኤርትራ ንኢትዮጵያ ንምርካብን እምብር፡ 'ምእንታኺ ኣይተቐለስኩን!' ኢዩ ዝብሎ ዘሎ። ካብ ሕጂ ንድሓር ግን ኢሳያስ ኣይተፈለጥኩን ብዝብል ፈሊጥ ካብ ኤርትራዊ ዝለዓለ ኤርትራዊ መሲሉ ክፉእ ግብሩ ከይቅጽል ምቅላዕ ኣድላዩ ኢዩ። ዝጸደቐ ቅዋም ከይትግበር፡ ውያኔ ወሪሮምና! ብማለት ንህዝቢ ኤርትራ ኣደናጊሩ ኩናት ወሊዑ። ናይ ኣመሪካን ሩዋንዳን መንግስታት፡ ዝተወልዐ ኩናት ብሰላም ንምህዳእን ንምፍታሕን ዘካየዱዎ ጸዕሪ ምቕባል ተሓሲሙ፡ ብኣሻሓት ዝቐጸሩ መንእሰያት ኣጽኒቱ። ንባዕሉ ተዋሪዱ ንሃገር ኣዋሪዱ። ብዝፈጸሞ ገበን ክንዲ ዝሕተተን ዝፍረድን ከኣ፡ ገበኑ ብፍላይ ናብ ጉጅለ 15 ኣላጊቡ፡ ንሕልፊት ፈሪዱ ከም ጨው ዮሕቅቕም ኣሎ። ንህዝቢ ከንቅሓ ጀሚረን ዝነበራ ናይ ብሕቲ ጋዜጣታት ዓሸጉ። ነዳላውተን ጨውዩ፡ ኣጥፊኡ። ኣብ ውሽጢ ሃገር ንዘለዉ ካብ ምጥፋእ ሓሊፉ ኣብ ወጸኢ ንዝነበሩውን ንብዙሓት ኤርትራውያን ከም ዘረኻኸሎምን ግዳይ ክፉእ ተግባሩ ከም ዝገበርምንዩ ዝግሃድ ዘሎ። ሓደ ኣብ ፓልቶክ ዝሰማዕኩዎ ከም ኣብነት ክጠቅስ። ሓደ ኣብ ወጸኢ ዝነበር ኤርትራዊ፣ ኦንተፈጸምካዮ (እንተቀተልካዮ/ካያ) ጽቡቕ፣ እንተዘይፈጸምካዮ ጽባሕ ንኣኺ! ዝብል ዘሰምብድ ደብዳቤ ካብ ኢሳያስ ከም ዝበጽሑን፡ ንሱ ግን ከም ዘይተዳህለን ብድፍረት ዘቃልሑ ኣብ ፓልቶክ ተሰኒዱ ዘሎ ምውካስ ይከኣል።

'እዝጊ ክጸልእ ምኽሪ ይኸልእ!' ከም ዝብሃል፡ ሕውሓት ከኣ ንሚእቲ ሚልዮን ናይ ኢትዮጵያ ህዝቢ ጸዊዖም ዝፈነወዎ ግብረ መልሲ ከኣ፡ ጽላለ ዝዓብለሎ ኔሩ ኣንተተባህለ ምግናን ኣይኮነን። ናይ ሓባር መሪሕነት ዝነበሮም ዝመስሉ ዝነበሩ ሕውሓት፡ ኢሳያስ ገባሪ ሓዳጊ ምዃኑን፡ ንህዝቢ ኤርትራ ኣደናጊሩ ኩናት ከም ዝወልዐን እናፈለጡ፡ ንህዝቢ ኤርትራ ንምቕጻእን ንምጥፋእን ዝሓለነ፡ ትግራይ ለባም ከም ዘይነበራን ዘይብላን ዘምስል፡ ኣዕናዊ ኩናት ብምክያድ ታሪኽ ይቕረ ዘይብሎ፡ ክልቲኡ ጎረቤት ህዝብታት ብሓዘን ክዝክሮ ዝነበር፡ በደል ፈጸሞም እንተተባህለ፡ ካብ ሓቂ ምርሓቕ ኣይኮነን። ኣብቲ ንዓለም ከይተረፈ ዘሰምበደ፡ ናይ ክልተ መላጣት ብመዘርገፍ ዝበኣሱ ኩናት! ተባሂሉ ዝተሰየመ፡ ኩናት ብኣሻሓት ዝቐጸር ዝሓልየሉ መንግስቲ ዝሰኣነ መንእሰይ ህይወት ተቐዚፉ ተሪፉ። ብኣማኢት ኣሸሓት ዝቐጸር ቤተሰብን ተበታቲኖም፡ ቁጽሮም ዘይፍለጥ ቆልዑ ዘኸቲሞም ተሪፎም። ዝገብሮ ዝጠፍኦ ህዝቢ ከኣ፣ ካብ ኩናት ምውላዕን ምጥፋእን ጥራይ ዝፈልጡ መራሕቲ የድሕነና! እናበለ ምጽላይን ምምህላልን እምበር ካልእ ኣማራጺ የብሉን።

ወያኔ፣ ኢሳያስ ብደብ ብምስባብ ዝወልዖ ኩናት ምክንያት ብምግባር፡ ነቲ ሓውን ጎረቤትን ዝኾነ ሓቢሩ ኣብ ኤርትራን ኢትዮጵያን ሓቢሩ ዝተዋደቐን ናይ ሓባር ጸላኢ ዝነበረ ደርግ ዝጎሓፈን፡ ህዝቢ ኤርትራ ንምጥፋእ ዝዓለመ ምግባርም ዘሕዝንን ዘገህን፡ ንዓመታት ክቕጽልን ዝኸእልን ሳዕቤኑ ዘሎዎን ኩናት ምስ ተጀመረ፡ መራሕቲ ወያኔ፡ ናይ ሓባር መሪሕነት ከም ዝነበሮም ዝፍለጥኳ እንተኾነ፡ ዝሓበጠ ቅልጽሞም ነባሪ መሲሉ ስለ ዝተራእዮም፡ ካብ ካብ ውልቁ- መላኺ ኢሳያስ ዝገደዱን ዝኸፍኡን ከም ዝነበሩዩ ተግባሮም ዘረጋግጹ። ኣይተ ገብሩ ኣስራት፣ ዝተኸፍለ ይከፈል ኩናት ክቕጽል ኢዩ፤ ብማለትን ዝድርጉሑ ዝነበረን ካልእ ምድጋሙ ዘጽልእ ጎስንሳት ብምክያድን ንህዝቢ ኤርትራ ንምጥፋእ ኩናት ኣይካይዶም። ነቲ ኢሳያስ ወሪሩ ዝሓዘ ባድመ ካብ ምምላስ ሓሊፎም፡ ንኤርትራ ክጎብጡን ዝነበረ ሃብትን ጥሪትን ክዘምቱ ፈቲኖም። ሓደ ሚልዮን

ዝኣክል ህዝቢ ኤርትራ ንበረኻ ከም ዝሰደድ ጌሮም። ዝገደደ ከኣ ነቲ ኣብ ማእከል ኢትዮጵያ ዝነበረ፡ ሓሕዋትና ከለዉ እንታይ ከይንኸውን! እናበለ ኣብ ኢትዮጵያ ዝነበርን፡ ንወይኒው ንዓመታት ዝድግፍን ብገንዘብ ዝሕግዝን ዝነበረ፡ ንብረቱን ገንዘቡን ዘሚቶም፡ ኣብ ዝባኑ ዝነበረ ክዳን ጥራይ ለቢሱ፡ ብተኣፋፊን ኩናት ዝካየደሉ ዝነበረን ቦታታት ኣባርሪሮም። ብሕሱር ዋጋ ንብረቱን ገዝኡን ሸይጦም። ገሊኦም ብዘይደኸሙሉ ገንዘብ ሃብታማት ኮይኖም። ናይ ገሊኦም ኤርትራውያን ገንዘብ፡ ኣብ፡ ሓብወጋገን ባንክ! ዝፍለጥ ናይ ወያኔ ባንክ፡ ኣታዊ ጌሮም፡ ሓሸሞም ተቐሚጡ ኣሎ! ኣሎሞም። ብውሑዳት ኤርትራውያን ብሕብረት ኣብ ዝተኸፍተ፡ ብ ሓርን ኣፍርቃ ባንክ! ዝፍለጥ ባንክ ዝነበረ ገንዘብውን፡ ናብ ወጋገን ባንክ ኣታዊ ኮይኑ። እታ ባንክ ኣብ ኢትዮጵያ ዳርጋ ዝሃብተመት ባንክ ኮይና። ኣብ መንጎ ክልቲኡ ዝተካየደ ኩናት ብስምምዕ ደው ምስ በለን ኩነታት ምስ ሃድኡን፡ ወያኔ፣ ኤርትራውያንን፡ ተመሊሶም ኣብ ባንክ ዝተቐመጠ ገንዘብም ክወስዱ ይኸእሉዮም፡ ዝብል ብወያኔ ዝተመሓላለፈ መግለጺ ብምስማዕ ገንዘቡ ክወሰድ ንኣዲስ ኣበባ ንዝኸደ ኤርትራዊ ላዕልን ታሕትን ክብል ጥራይ ገንዘቡን ህይወቱን ዝሰኣነ ውሑድ ኣይኮነን።

ኢሳያስን ሕወሓትን ዝፈጸሙዎ ግፍዕታት ከኣ፡ ንህዝቢ ኤርትራ፣ መዲድን መጥሓንን ኮይኖም፡ ቃቂሮም፡ ከጥፍኡዎ ከም ዝተላዕሉ ዘምስልዩ እንተተባህለ ካብ ሓቂ ምርሓቕ ኣይኮነን። ህዝቢ ኤርትራን ትግራይን፡ ከም ጎረቤት ተኸባቢሩ፡ ብሰላምን ፍቕርን ምትሕግጋዝን፡ ክነብር ዝደልን ዝምነን ህዝቢ ምዃኑ ዘዩጠራጥርኻ እንተኾነ፡ ለባማት መራሕቲ ብምስኣኑ ሰናይ ትምኒቱን ተስፍኡን ሕልሚ ኮይኑዩ ዝተርፍ ዘሎ። ልዕል ኢሉ ዝተጠቐሰ ሓበሬታት ዝሓለፈ ጌጋታት ካብ ምድጋም ንምድሓን ዝሕግዝን፡ ዝስዕብ ወለዶታት ኣብ ተመሳሳሊ ሓደጋ ከይወድቕ ዘጠንቅቕን ምዃኑ ዝስሓት ኣይኮነን። ብሰላምን ፍቕርን ሰናይ ጉርብትናን ክነብር ዘለዎ ትምኒት ክሰምረሉ ዝኸእል ከኣ፡ ኣብ ዝቐልጠፈ ግዜ ቦቲ ሰናይ ዓለም ቤት ዝተፈርደ ዶቡ ተሓንጺጹ፡ ነናቱ ፈሊጡ ክነብርን እንተኸኢሉን ለባማት መራሕቲ ክረክብ እንተኸኢሉን ምዃኑ ዝስሓት ኣይኮነን። ኣብዚ ከባቢ ዝነበር ህዝቢ፡ ዝሓለፈ ብምግምጋምን፡ ንቕድሚት ንምስጓም ከኣ፡ ሓንታይ ንግበር? ንዝብል ሕቶ ዘዕግብ መልሲ ብምርካብን መጻኢ ዕድሉ ብሩህ ንምግባር ዝዓበየን ፈታንን ዕማም ይጽቡዮ ከም ዘሎ ዘተሓሳስቡዩ ብዝብል ተስፋ ዝቐረበ ኢዩ። እንተኸኣ ግን ሕጂውን፡ ናይ ኢትዮጵያ ጠቅላይ ሚኒስቴር ዶ/ር ዓቢይ፣ ዝብሎን ዝገብሮን፣ ካብቲ ዝሓለፈ ናይ ሃይለስላሴን ደርግን፡ መሰልን ክብርን ህዝቢ ኤርትራ ስለ ዝጠሓሱን ከምበርክኹዎ ስለ ዝተላዕሉ፡ ክልቲኡ ህዝብታት ንዓመታት ከም ዝዳመ ምግባሮምን ውድቀቶም ከም ዘቀላጠፉን ክምሃር ስለ ዘይከኣለ፡ ንህዝብታትዚ ናብቲ ዝሓለፈ ናይ ኩናትን ህልቂትን ሓደጋ ክመልሶ ዝህንጠ ዘሎዩ ዝመስል። ከምቲ፣ ሓብ ዘይመንጠቢትክን ኣይተእዎ ኣድክን! ዝብል ንዘይለበሙ ዘጠንቅቕ ምስላ ህዝብና ክምሃር ለበዋዚ ህዝቢ ኢዩ። ኣብ ዓለም ከኣ፡ ንዋና ብዓል ጉዳይ፡ ሓንጾ ዝፈልጠልካ! ዝበልኩኻ ግበር ፈጽም! ምባል ንህልኽ ዝዕድም፡ ድቃስ ዝኸልእ፡ መርዛም ተንኮል ወይ ገበን ምዃኑ ዘጠራጥር ኣይኮነን። ይቕጽል

ምልኪ ይፍረስ ሕጊ ይንገስ
ምስሉ ተኪኤ 11 መጋቢት 2019